

2.2.3 Střídám žánry

Metody

Aktivizace, Tvoření, Dramatická výchova.

Metody a formy

Forma a popis realizace

Vnitřní tvůrčí aktivita, kterou uvádějí celkem tři realizátoři - filmový a zvukový specialista a jeden další realizátor, který celou aktivitou žáky provází. Žáci pracují v celé skupině, ve trojicích, ve dvojicích i jako jednotlivci. Nejprve se snaží pojmout a zažít si informace o strašilce ďábelské. Následně tvoří své projevy v různých žánrech. Jejich projev je natáčen kamerou za pomoci a technického přispění dalších žáků. Nakonec si v závěrečné diskusi pojmenují, co pro ně v celé aktivitě bylo nejtěžší a v čem je jejich kolegové inspirovali.

Obsah

- Práce s textem a informacemi

Stoupněte si blíž ke mně, ať mě slyšíte. *Realizátor žákům ukáže velké obrázky strašilky ďábelské a postupně začne výrazně číst text.*

Stražilka ďábelská

Objevena: v roce 2004

Lokalita: jediné místo na světě – Peru - region Cordillera del Condor, což je přírodní rezervace menší

než 5 hektarů, zřízena pro ochranu tohoto endemitého druhu

Biotop: suchá místa

A teď mě zkuste doplňovat nebo klidně říkejte se mnou.

Strašilka ďábelská

Objevena: v roce 2004

Lokalita: jediné místo na světě – Peru - region Cordillera del Condor, což je přírodní rezervace menší než 5 hektarů, zřízena pro ochranu tohoto endemitého druhu

Biotop: suchá místa

Realizátor pokračuje dál v textu

Potrava: v přírodě výhradně listy pepřovce - potravní specialisté, v zajetí ptačí zob, zimolez, šerík

Obrana: a) při vyrušení či v nebezpečí zastrašuje nepřítele roztaženými červenými křídly, b) rozstříkuje bělavou tekutinu ze žláz za hlavou, která dráždí kůži a oči

Věk: dožívá se okolo 1 roku, z toho asi 4 - 6 měsíců jako dospělec

Opět zkuste se mnou.

Potrava: v přírodě výhradně listy pepřovce - potravní specialisté, v zajetí ptačí zob, zimolez, šerík

Obrana: a) při vyrušení či v nebezpečí zastrašuje nepřítele roztaženými červenými křídly, b) rozstříkuje bělavou tekutinu ze žláz za hlavou, která dráždí kůži a oči

Věk: dožívá se okolo 1 roku, z toho asi 4 - 6 měsíců jako dospělec

Strašilka ďábelská

Objevena: v roce 2004

Lokalita: jediné místo na světě – Peru - region Cordillera del Condor, což je přírodní rezervace menší než 5 hektarů, zřízena pro ochranu tohoto endemitého druhu

Biotop: suchá místa

Tam, kde se žáci v textu zasekli, se realizátor může vrátit, jinak pokračuje dál.

Vzhled: celá černá, výrazné žluté oči, proužkovaná tykadla, červený horní pysk, dospělci jasně červená rudimentální křídla s černou bíle rastrovanou přední částí

Rozměry: samička okolo 5,5 - 7 cm, sameček 3,5 - 4,5 cm

Život: noční živočich, přes den se skrývá v hustém listoví pepřovců, na spaní se (zvláště ♀) často shlukují, svlékají se několikrát za život, křídla se jim objevují až po posledním svlékání

A opět mě doplňujte.

Vzhled: celá černá, výrazné žluté oči, proužkovaná tykadla, červený horní pysk, dospělci jasně

červená rudimentální křídla s černou bíle rastrovanou přední částí

Rozměry: samička okolo 5,5 - 7 cm, sameček 3,5 - 4,5 cm

Život: noční živočich, přes den se skrývá v hustém listoví pepřovců, na spaní se (zvláště ♀) často shlukují, svlékají se několikrát za život, křídla se jim objevují až po posledním svlékání

A teď zkusme jít po kruhu a každý řekněte něco, co si pamatujete a ostatní zkuste doplňovat. *Pokud se skupina chytá, může se jít dál, jinak ještě realizátor informace opakuje.*

A pojďme na poslední dávku informací.

Páření: sameček se vozí se na zádech samičky, a to i v okamžicích, kdy nedochází k páření, samička snáší 2 - 3 milimetrová vajíčka

Mláďata: po 4 - 5 měsících se z vajíček líhnou nymfy 15 mm dlouhé

Vývoj: od nymf po dospělého jedince trvá 4 - 6 měsíců

A zase mě doplňujte.

Páření: sameček se vozí na zádech samičky, a to i v okamžicích, kdy nedochází k páření, samička snáší 2 - 3 milimetrová vajíčka

Mláďata: po 4 - 5 měsících se z vajíček líhnou nymfy 15 mm dlouhé

Vývoj: od nymf po dospělého jedince trvá 4 - 6 měsíců

Paráda, jde vám to výtečně. Udělejte si trojice, střídejte se po jedné informaci a zkuste si celý text přeříkat.

A teď si vytvořte dvojice a opět si na střídačku text přeříkejte, ať se v něm pořádně upevníte a nemusíte na jednotlivé informace dlouze vzpomínat, ale sypete je tzv. z rukávu.

A ještě ty informace posuneme hlouběji. Vystřídejte se ve dvojicích, zkuste si třeba vybrat někoho, s kým jste dnes ještě ve skupince nebyli. Jeden říká celý text, všechny informace, které si o strašilce pamatuje a pohybem následuje druhého z dvojice. Druhý z dvojice neříká nic, jen chodí po místnosti, může zrychlit, zpomalit, sednout si, plazit se, kutálet sudy, udělat kotrmelec atd. První ho v pohybu následuje, ale říká u všeho text. Když už si na nic nemůžete vzpomenout, tak opakujte informace, které už jste říkali a třeba zase nějaká informace ještě naskočí. Zkusme. *Realizátor poslouchá, zda se informace příliš nevytrácejí a neopakují se stále stejná fakta. Chvilku nechá hru plynout.*

A nyní se vystřídejte. Mluvící se stává vodícím a vodící říká text. Jdeme na to. *Realizátor opět nechá chvilku hru plynout.*

- Tvorba v žánrech

Dobré, díky, můžeme se zastavit. Vezměte si každý svůj notýsek, najděte si pro vás pohodlné místo, abyste mohli psát a koukněte se sem na flipchart. Jsou zde napsané žánry, s kterými budeme pracovat. *Realizátor ukazuje na flipchartu a čte nahlas.*

Reklama

Inzerát

Vědecká přednáška

Každý si vyberte dva žánry a zkuste informace, které o strašilce máte, zpracovat v těchto žánrech. Ale myslete při té tvorbě na to, že výsledkem není psaný text v tomto žánru, ale mluvený projev. Jste to vy, kteří dělají „reklamu“ například na to, proč je dobré mít doma strašilku, nebo jste to právě vy, kdo v TV či v rádiu dáváte „inzerát“ na ptačí zob jako nejlepší potravinu pro strašilku ďábelskou a nebo jste učitelem či profesorem a máte online „vědeckou přednášku“ o samičce strašilky. Je to na vás, co si vyberete, ale nejprve si to zkuste říci nahlas a pak si to teprve napište. To vašemu projevu dá přirozenost a nebude to tzv. šustit papírem. A dáme si na to čas tak 8 minut. *Realizátor stopuje čas a cca po 5-ti minutách oznámí časomíru.*

Ještě nám zbývají 3 minuty času a pokud vám některé detailní informace o strašilce už utekly, tak zde máte originální text vytištěn, tedy kdo potřebuje, klidně si informacemi můžete pomoci.

- Natáčení projevu před kamerou

Čas na tvorbu máme za sebou. A než se na natáčení vrhneme, zkusíme si takové dýchací cvičení.

Hluboce se nadýchněte, zacpěte si ukazováčkem pravé ruky pravou nosní díрку a levou nosní dírkou vydechněte. Ukazováček stále drží pravou díрку, vy se levou nosní dírkou nadechněte, prostředníčkem pravé ruky levou nosní díрку zacpěte a zároveň uvolněte ukazováček, ať můžete pravou nosní dírkou vydechnout a zase se touto dírkou nadechnout. Tedy teď pravá nosní dířka nádech, zacpu ji, vydechnu levou dírkou, nadechnu levou dírkou, zacpu ji a vydechnu pravou dírkou. A to zkuste opakovat několikrát za sebou. *Realizátor pokračuje a společně s žáky dýchá, ale už bez komentování. Ještě to společně zopakují několikrát na každou dířku.*

Dobré, stop. K čemu si myslíte, že je to dobré? Proč si myslíte, že to děláme před vaším mluveným projevem? Ano, abyste se uklidnili, naladili, zklidnili dech, srovnali si myšlenky, začali se těšit a ano, abyste se zbavili trémy. Kdo z vás už někdy pocítil trému? A kdy? Před čím nebo při čem? A jak jste s tou trémou bojovali? Máte na to někdo nějaký recept? Nějakou vychytávku?

Ano, návodů je několik, ale člověk musí poznat sám sebe a zjistit, co jemu samotnému vyhovuje nejvíce. Někdo si zaskáče *Realizátor začne skákat a čeká, až se k němu žáci přidají.* Někdo myslí na své předešlé úspěchy a to ho uklidní. Nebo se snažíte právě zklidnit dech, ale pokud se snažíte soustředit na klidné dýchání, tak se vám většinou srdce rozbuší ještě víc a dýcháte povrchově a rychle. A toto cvičení s nosními dírkami vám pomůže přenést pozornost na něco jiného a dech se uklidní sám.

Vytvořte si pořadí, v kterém budete chodit před kameru a toto pořadí budeme držet po celou dobu. Každý v řadě má tedy své pořadové číslo. Tady před bílou zdí je prostor před kamerou, sem si stoupne ten, který má pořadové číslo 1. Za kamerou stojí filmový specialista a se správným nasvícením natáčeného prostoru a protagonisty mu pomáhají ti, kteří mají pořadové číslo 2, 3, 4. Filmový specialista už vám řekne, co máte dělat. Ti, kteří mají pořadové číslo 5, 6, se v tento moment starají o zvuk, tzn. mikrofony a natáčení na ZOOM a pomáhat vám bude lektor zvuku. Každý vždy natočí jen jeden žánr, klidně ve více variantách a zařazujete se na konec řady a všechny role osvětlovačů a zvukařů se posouvají o jednoho. Tedy před kamerou stojí ten, kdo má pořadové číslo 2 atd. *Realizátor pomáhá se střídáním rolí a pomáhá žákovi před kamerou s přirozeným projevem.*

A už se připraví první z vás. Já a ostatní, kteří se zrovna nestarají o žádné technické nastavení, budeme stát tady vedle kamery a takzvaně vás ve vašem projevu budeme podporovat. To, že uvidíte vedle kamery živé lidi - adresáty, vám v přirozenosti a živosti vašeho projevu také dost pomůže. Zkusíme být k sobě ohleduplní, sledujte všechny před kamerou a uchte se z toho, co dělají, ať se

rychleji každý posune dál. A prosím, ať nedrbneme do kamery či kameramana.

Ti, co řeší světla, nastavují světla a odrazové desky, ujistěte se, že protagonista nemá stín v tváři.

Zvukaři se rozhodněte, zda použijete port nebo tágo a udělejte si zvukovou zkoušku.

Po tom co se všichni 2 krát vystřídají před kamerou.

- Diskuse po natáčení

Pojďme si všichni sednout tady na zem do kruhu. Zažili jsme si, jaké to je stát před kamerou, nemít trému a neztratit myšlenku. Zkuste se zamyslet a každý řekněte, co pro vás bylo nejtěžší a proč. A co vám pomohlo? Jak jste se s tím prali?

A teď se ještě zamyslete, na co jste si přišli díky vašim kolegům? Čím vás inspirovali při jejich práci se žánry? A každý zkuste říci alespoň jednu věc.

Díky moc. Vezměte si své notýsky a tyto postřehy o sobě i o inspiraci od ostatních si poznamenejte, ať toho třeba můžete v dalších zadáních během týdne využít. A kdo už má poznačeno, běžte za filmovým specialistou a za specialistou na zvuk, ať vám na vaše flashky přetáhnou vaše nasbíraná data, budeme s nimi ještě dnes pracovat.

Pomůcky a materiál

Položka	Počet
Text Stražilka	1 pro žáka
Papíry	
Propisky	

Obsahové přílohy

#	Soubor	Popis
014.16.01	strasilka_1.jpg	Stražilka 1
014.16.02	strasilka_2.jpg	Stražilka 2

Zdroje

# Přílohy	Zdroj	Popis	Autor	Původ	Licence	Datum
-----------	-------	-------	-------	-------	---------	-------

014.16.01 01		Strašilka 1	Patrik Král	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-12-01
014.16.02 01		Strašilka 2	Patrik Král	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-12-01

From:

<https://mscb.vida.cz/> - MSCB

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/virus/aktivita/16/2>Last update: **2020/11/23 13:20**